

gerne, men paa den anden Side vil jeg efter min Erfaring paa det Bestemteste erklære, at de ere meget inød dette Lovforslag, som det foreligger, medens de ingen Fare se i at ophæve Kvakfælverlorigvningen og frigive den almindelige Lægepraxis. (Th. Nielsen: Sundhedskollegiet!) Det kjender jeg ikke Noget til. Derom det er der, at den høitærede Minister, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) omtalte, har søgt sin Støtte og sin videre Kundskab, saa maa jeg dertil sige, at Sundhedskollegiet efter min Formening ser mindre paa det praktiske Livs Erfaringer end paa gamle Theorier. Selvsølgelig vil jeg indrømme, at en saadan Frigivelse ikke kan ske uden visse Indskrænkninger, og jeg skal kun i den Henseende ganske kort gjøre opmærksom paa nogle enkelte, som f. Ex., at det ligesom forbydes Uexaminerede at være Fødselskjalpere, at foretage større Operationer, at behandle smitsomme Sygdomme og at anvende meget stærke Lægemidler. Det offentlige Fattigvæsen og andre saadanne Institutioner skulle selvsølgelig være forpligtede til at henvende sig med Hensyn til de dem betroede Individuer til examinerede Læger. Naar disse indskrænkende Bestemmelser blive tagne, ser jeg aldeles ingen Fare ved at frigive den offentlige Lægevirkfomsbed og ophæve Kvakfælverlorigvningen. Tidsaanden vil der da være stekt Fyldest; den faldte Glorie, som omgiver mange af de Kvakfælvere, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds omtalte, vil efterhaanden forsvinde, og Paastanden om Brønd hos Lægerne tabe sig. Den sunde Sands vil efterhaanden nok søge den dygtige Lægekunst og den Virksomhed, som selvlært Dygtighed kan skabe, og den øvrige Udøvelse af Lægevirkfomsbed vil fuldstændig forsvinde. Det er denne Maade, hvorpaa jeg har opfattet Forholdene, og denne Opfattelse deles vistnok af Mange i Landet. Den høitærede Minister yttrede sidst, da en lignende Lov var under Behandling, paa et Spørgsmaal af mig, at det selvsølgelig ikke var Lægernes, men Befolkningens Interesser, han beskyttede. Jeg ser ganske vist ogsaa dette bekræftet i det foreliggende Lovforslag. Jeg tror, at den høitærede Minister istedetfor at beskytte Lægernes Interesser netop er gaaet dem en lille Smule for nær ved den af flere Medlemmer omtalte § 3. Jeg ser netop en stor Fare i denne § 3, og jeg skulde meget beklage, om den virkelig, saaledes som den er, skulde faae Gylbighed. Faren ligger navnlig deri, at der er visse Sygdomme, som uexaminerede Personer kunne blive autoriserede til at behandle, men det vil ikke af Publikum kunne fuldstændig skjælnes, hvilke Sygdomme disse Folk særlig egne sig til, og hvilke ikke, idet de ikke ville kunne holde sig indenfor bestemte afflutne Grændser, og der vil derved opstaa en Slags Mellemting mellem u dannede og u dannede Læger. Man maa jo erindre, at Forholdene have tvunget Lægerne til at behandle alle Slags for-

skjellige Sygdomme, og at den medicinske og den kirurgiske Examen netop ere slaæde sammen, fordi man ikke bestemt kan afstille Grændserne. Jeg tror, at vore Læger i Virkeligbeden frygte meget for, at denne § 3 i Lovforslaget skulde komme til Virksomhed, og der saaledes skulde uddannes en vis Art Læger, som hørteken vare Læger eller Ikke-Læger. Lad der blive u dannede og u dannede Læger. Folk ville efterhaanden vide at skjælnes mellem dem, vide at skjælnes mellem Jufferi og Udøvelighed og virkelig Dygtighed, hvad enten de Raagjældende have opnaaet denne ved Studium eller gennem Erfaringen. Men det Andet er en Halvbed, som altid vil skade. Jeg tror netop, at vi skulde vogte os for saadanne Personer, som enten de besidde en Halvbed eller en Lyvendebel af Lægekunsten, just faae et vist Præg ved det Stempel, Autoriteterne sætte paa dem, og derved faae en Leilighed til at træde op, som langtfra er heldig, og som vil skade Lægerne langt mere, end hvis Kvakfælverlorigvningen ophæves og Lægepraxis gives fuldstændig fri med visse bestemte Undtagelser, for at der ikke skal ske Misbrug. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds talte om Trolddom og disse Historier derom, som gaa omkring. Det er ganske rigtigt, at Sligt ikke er forbi endnu, og jeg kunde, om det ærede Medlem ønskede det, levere Afskrift af Formulæver, som blive oplæste ved saadanne Leiligheder. Jeg kjender godt til, at man omvinder med Bændler, slaar Kors og mumler, men tror det ærede Medlem, at dette vil ophøre, fordi dette Lovforslag bliver gjort til Lov? Det er netop det Sørkelige, at, naar Lægepraxis ikke gives fri, beholde saadanne Personer en vis Glorie, idet der Ingen er, som vilde angive dem. De 99 af 100, der henvende sig til saadanne Personer, blive narrede, men der er Ingen, der fortæller Noget derom, idet det dels foregaar under Hemmelighedsfuldhedens Maske, og dels Ingen har Lust til enten at være Angiver eller komme i lange Vidnesforhør om saadanne Ting. De tie derfor klogelig stille med deres Skade, og er der 1 iblandt 100, som er saa heldig at komme sig — ikke paa Grund af, men efterat saadanne Midler ere blevne brugte, saa ubdages det, at denne Mand ved sine overordentlige Kunster har kureret for Dette eller Dint, og saa gaar Fortællingen derom fra Mund til Mund. Paa denne Maade gaar det til, at der i vore ophlyste Tider kan vedligeholde sig saadanne Ting. Naar man derimod vilde give Kvakfælveriet fri, vilde Publikum nok forstaa at skjælnes imellem de Rette og de Urette; thi saa vil Hemmelighedsfuldheden forsvinde, og isaa vil man let faae at vide, hvorvidt man begaar en Feil eller ikke ved at søge denne eller hin Mand. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet jeg maa anbefale det eventuelle Udvalg, hvis der skal komme Noget ud af Sagen, da at gjøre en mere radikal Udøvelse eller Forbedring, end